

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 14/2011 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av arbetspensionslagstiftningen för den privata sektorn och till lag om utfärdande av arbetspensionsutdrag år 2012

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 12 oktober 2011 en proposition till riksdagen med förslag till ändring av arbetspensionslagstiftningen för den privata sektorn och till lag om utfärdande av arbetspensionsutdrag år 2012 (RP 74/2011 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Inka Hassinen, social- och hälsovårdsministeriet
- avdelningschef Maijaliisa Takanen, Pensions- skyddscentralen

- direktör Pertti Männistö, Keva
- chef för pensions- och karriärfrågor Kaija Kallinen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- jurist Jarmo Pätäri, Akava ry.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen
- Ömsesidiga arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma
- Arbetspensionsförsäkrarna TELLA rf
- Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om pension för arbetstagare, lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare, lagen om sjömanspensioner, lagen om införande av lagen om sjömanspensioner, lagen om pension för företagare, lagen om införande av lagen om pension för företagare samt i lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare.

Bestämmelserna om pensionsutdrag i lagarna föreslås bli ändrade eftersom även pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn från och

med 2012 kommer att utfärda pensionsutdrag för de arbetstagare som omfattas av arbetspensionsskyddet för den offentliga sektorn. Pensionsutdraget ska i fortsättningen innehålla uppgifter också om arbetsinkomster enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn och uppgifter om arbete som försäkrats enligt lagen om pension för företagare och lagen om pension för lantbruksföretagare och de totala arbetsinkomsterna för sådant arbete. Det ska föreskrivas utförligare om i vilka fall en pensionsanstalt inom den privata sektorn ska utfärda ett arbetspensionsut-

drag för den försäkrade i. Den som under det år pensionsutdraget skickas redan har fått ett pensionsutdrag från en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn eller från en pensionsanstalt inom den privata sektorn ska inte få sig ett skriftligt pensionsutdrag tillsänt. Det föreslås också ändringar i bestämmelserna om vilken pensionsanstalt som ska utreda riktigheten i de uppgifter om inkomster enligt arbetspensionslagarna för den privata sektorn som ingår i arbetspensionsutdraget.

Skriftliga arbetspensionsutdrag ska börja utfärdas mera sällan. Arbetspensionsanstalterna inom den privata sektorn ska utfärda ett skriftligt arbetspensionsutdrag för de försäkrade vart tredje år. Arbetspensionsutdraget ska i fortsätt-

ningen innehålla uppgifter för de sex åren före det år då pensionsutdraget skickas. Pensionsanstalten ska retroaktivt utreda riktigheten i uppgifterna för dessa sex år.

I lagarna föreslås också vissa ändringar som skapar större klarhet i verkställigheten och vissa tekniska ändringar.

Dessutom föreslås det en lag om utfärdande av arbetspensionsutdrag år 2012. Lagen är temporär och i den föreskrivs om när en pensionsanstalt inom den privata sektorn ska utfärda ett pensionsutdrag 2012.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2012. Lagen om utfärdande av arbetspensionsutdrag år 2012 avses gälla bara till utgången av 2012.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet ser det som en betydande förbättring ur den försäkrades synvinkel att arbetspensionsutdraget i fortsättningen visar hela pensionsskyddet. För tillfället går det inte att utläsa pensioner enligt pensionslagarna för offentlig sektor ur utdragen, utan den försäkrade har måst be om dem särskilt hos pensionsanstalten. Ändringen underlättar för den försäkrade att bevaka de försäkrade inkomstuppgifternas riktighet och den intjänade pensionen.

Regeringen föreslår att man ska kunna få ett arbetspensionsutdrag vart tredje år i stället för varje år som nu. Det är i den försäkrades intresse att pensionsutdraget anger de pensionsgrundande inkomsterna under sex år före det år då utdraget ges och att den tid för vilken pensionsanstalten är skyldig att utreda uppgifter förlängs till sex år. Ändringen innebär att den försäkrade två gånger kan kontrollera uppgifterna för varje enskilt år genom ett skriftligt utdrag. Dessutom har den försäkrade möjlighet att alltid när han eller hon så önskar få ett elektroniskt arbetspensionsutdrag från försäkringsanstalten.

I fortsättningen kommer pensionsutdraget inte att utfärdas lika ofta och därför är det enligt

utskottets mening bra att man kontinuerligt går ut med information om hur viktigt det är att kontrollera uppgifterna i arbetspensionsutdraget och att informationen når ut till alla arbetstagargrupper. Det är en särskilt stor utmaning att nå ut till alla unga med atypiska anställningar på arbetsmarknaden. Deras ålder gör att de inte intresserar sig för pensionsfrågor, men just de löper en stor risk för bristfälligheter i pensionsuppgifterna. Enligt utredning till social- och hälsovårdsministeriet kommer arbetspensionsanstalterna i sin information under de närmaste åren att särskilt lyfta fram de elektroniska arbetspensionsutdragen och deras betydelse. Det är helt motiverat, eftersom det elektroniska utdraget ger den som är intresserad av sitt pensionsskydd mycket bättre möjligheter att kontrollera sina pensionsuppgifter.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 23 november 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Anneli Kiljunen /sd
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Sanni Grahn-Laasonen /saml
Arja Juvonen /saf
Merja Kuusisto /sd
Sanna Lauslahti /saml
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd

Lasse Männistö /saml
Hanna Tainio /sd
Lenita Toivakka /saml
Anu Vehviläinen /cent
Ulla-Maj Wideroos /sv
Erkki Virtanen /vänst
ers. Ari Jalonen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Esko Salo.